

# **GLOBĖJŲ (RŪPINTOJŲ) IR ĮTĖVIŲ PAIEŠKA, RENGIMAS, ATRANKA IR PAGALBOS JIEMS PASLAUGŲ TEIKIMAS**

## **1. Globėjų (rūpintojų) ir įtėvių mokymo ir konsultavimo (GIMK) programą įgyvendinančių įstaigų veikla ir jos rezultatai**

2016 m., įgyvendinant bendrą globėjų (rūpintojų) ir įtėvių rengimo programą, Lietuvoje paslaugas globėjams (rūpintojams), įtėviams, šeimynų dalyviams ir besirengiantiems jais tapti asmenims teikė 58 įstaigos (toliau – GIMK programą įgyvendinančios įstaigos). Kaip ir ankstesniais metais, remiantis Projektų, skirtų globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir pagalbos jiems paslaugoms teikti 2016–2018 metais, atrankos konkurso organizavimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. A1-61 (toliau – Projektai), 2016 m. SADM organizavo konkursą, po kurio vertinimo komisija atrinko ir skyrė 185 000 EUR dydžio finansavimą 38 GIMK programą įgyvendinančioms įstaigoms, su kuriomis 2016 m. rugsėjo 1 d. Tarnyba pasirašė valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis. 1 lentelėje pateikiami ataskaitiniu laikotarpiu GIMK programą įgyvendinusių 58 įstaigų pavadinimai, jų teiktų paslaugų pobūdis ir skaičius (*pažymėtina, kad duomenys apie 2016 m. suteiktas tęstines paslaugas yra pateikiami pagal GIMK paslaugas įgyvendinančias įstaigas, ne pagal savivaldybes*).

2016 m. sausio 1 d. įsigaliojęs Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 18 straipsnio pakeitimo įstatymas, kuriame nurodyta, kad vaikus globojančiai šeimai, globėjams (rūpintojams), įtėviams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti asmenims kiekvienoje savivaldybėje nuolat teikiama atestuotų socialinių darbuotojų ir kitų specialistų pagalba, užtikrinant jų prižiūrimum, globojamų (rūpinamų) ar įvaikintų vaikų visapusį vystymąsi ir ugdymą. Minėtai funkcijai vykdyti kiekvienai savivaldybei skirta 19 tūkst. EUR dotacija.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, 2016 m., vadovaujantis globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir pagalbos jiems paslaugų teikimo rekomendacijų, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2011 m. birželio 22 d. įsakymo Nr. BV-16 (toliau – Rekomendacijos) 15 punktu, 170 atestuotų socialinių darbuotojų 60-yje Lietuvos miestų ir rajonų savivaldybių organizavo būsimų globėjų (rūpintojų) ir įvaikintojų mokymus pagal Bendrą globėjų (rūpintojų) ir įtėvių rengimo programą (toliau – Įvadiniai mokymai) ir tęstinių mokymų globėjams (rūpintojams) ir įtėviams programą (toliau – Tęstiniai mokymai), teikė informavimo bei konsultavimo paslaugas asmenims, siekiantiems įvaikinti arba globoti (rūpinti) vaiką, taip pat globėjams (rūpintojams) ir įtėviams. Nuo 2014 m. iki 2016 m. atestuotų socialinių darbuotojų, teikiančių GIMK paslaugas, skaičius išaugo

beveik 3 kartus (2014 m. pabaigoje paslaugas teikė 57 atestuoti socialiniai darbuotojai, 2015 m. pabaigoje –79 atestuoti socialiniai darbuotojai).

2016 m. 17 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų teikė GIMK paslaugas dviejose ar daugiau savivaldybių. Pastebėtina, kad 2 iš 17 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų teikė GIMK paslaugas daugiau nei trijose savivaldybėse: VšĮ „Darnūs namai“ (Kauno m. savivaldybė) teikė GIMK paslaugas 6 savivaldybėse (Birštono, Kaišiadorių r., Kauno r., Kėdainių r., Prienų r., Raseinių r.), VšĮ Asmenybės brandos centras (Vilniaus m. savivaldybė) teikė GIMK paslaugas 6 savivaldybėse (Alytaus m., Alytaus r., Elektrėnų, Kazlų Rūdos, Molėtų r., Šalčininkų r., Ukmergės r.) ir „Žiburio“ labdaros ir paramos fondas (Vilniaus m. savivaldybė) teikė GIMK paslaugas 5 savivaldybėse (Biržų r., Kėdainių r., Širvintų r., Utenos r., Vilniaus m.). Pažymėtina, kad 2016 m. 13-oje savivaldybių (Alytaus m., Alytaus r., Birštono, Ignalinos r., Kauno r., Kazlų Rūdos, Mažeikių r., Molėtų r., Neringos, Panevėžio r., Prienų r., Raseinių r., Tauragės r.) GIMK paslaugas teikė kitose savivaldybėse veikiančios GIMK programą įgyvendinančios įstaigos.

Pažymėtina, kad 8 savivaldybėse iš 17 minėtų savivaldybių 2016 m. nebuvo parengtų atestuotų socialinių darbuotojų.

1 lentelė. 2016 m. GIMK programą įgyvendinančios įstaigos, jų teiktų paslaugų pobūdis ir skaičius

Statistiniai rodikliai Savivaldybė	Įstaigos pavadinimas	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys globoti (rūpintis) vaiką	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys įvaikinti vaiką	Įvadinių mokymų grupių skaičius	Iš viso parengta asmenų / šeimų, kurioms parengtos teigiamos išvados dėl globos (rūpybos) ir įvaikinimo	Tęstinius mokymus, savitarpio paramos grupes, seminarus, mokymus lankę asmenys / šeimos	Iš viso sudarytų tęstinių mokymų, savitarpio paramos grupių, seminarų, mokymų skaičius	Suteiktų konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo paslaugų asmenims skaičius
Akmenės r.	Akmenės rajono paramos šeimai centras	1 asmuo / 1 šeima	-	1	1 asmuo / 1 šeima	110 asmenų / 98 šeimos	9	130
						Teikiami bendri Akmenės r. ir Mažeikių r. savivaldybių duomenys		
Alytaus m.	LPF SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugija	5 asmenys / 4 šeimos	-	-	5 asmenys / 4 šeimos	20 asmenų / 16 šeimų	5	15
						Teikiami bendri Vilniaus m. ir Trakų r. savivaldybių duomenys		
Alytaus m.	VO „Gelbėkit vaikus“	11 asmenų / 11 šeimų	6 asmenys / 3 šeimos	2	10 asmenų / 7 šeimos	20 asmenų / 19 šeimų	11	222
						Teikiami bendri Alytaus m., Alytaus r. ir Druskininkų savivaldybių duomenys		
Alytaus m.	Varėnos socialinių paslaugų centras	3 asmenys / 2 šeimos	-	-	3 asmenys / 2 šeimos	-	-	-

Statistiniai rodikliai Savivaldybė	Įstaigos pavadinimas	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys globoti (rūpintis) vaiką	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys įvaikinti vaiką	Įvadinių mokymų grupių skaičius	Iš viso parengta asmenų / šeimų, kurioms parengtos teigiamos išvados dėl globos (rūpybos) ir įvaikinimo	Tęstinius mokymus, savitarpio paramos grupes, seminarus, mokymus lankę asmenys / šeimos	Iš viso sudarytų tęstinių mokymų, savitarpio paramos grupių, seminarų, mokymų skaičius	Suteiktų konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo paslaugų asmenims skaičius
Alytaus m.	VŠĮ Asmenybės brandos centras	-	-	-	-	12 asmenų / 12 šeimų	5	72
Teikiami bendri Alytaus m. ir Alytaus r. savivaldybių duomenys								
Iš viso Alytaus m.		19 asmenų / 17 šeimų	6 asmenys / 3 šeimos	2	18 asmenų / 13 šeimų	8 asmenys / 8 šeimos	6	222
Alytaus r.	VO „Gelbėkit vaikus“	4 asmenys / 4 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	-	6 asmenys / 5 šeimos	20 asmenų / 19 šeimų	11	222
Teikiami bendri Alytaus m., Alytaus r. ir Druskininkų savivaldybių duomenys								
Alytaus r.	VŠĮ Asmenybės brandos centras	-	-	-	-	12 asmenų / 12 šeimų	5	72
Teikiami bendri Alytaus m. ir Alytaus r. savivaldybių duomenys								
Iš viso Alytaus r.		4 asmenys / 4 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	-	6 asmenys / 5 šeimos	24 asmenys / 23 šeimos	10	50
Anykščių r.	Anykščių rajono socialinių paslaugų centras	20 asmenų / 14 šeimų	10 asmenų / 5 šeimos	2	10 asmenų / 5 šeimos	5 asmenys / 3 šeimos	3	152
Birštono r.	VŠĮ „Darnūs namai“ <sup>1</sup>	-	-	-	-	-	-	-
Biržų r.	Biržų rajono socialinių paslaugų centras	25 asmenys / 18 šeimų	-	2	9 asmenys / 9 šeimos	45 asmenys / 41 šeima	4	249
Biržų r.	„Žiburio“ labdaros ir paramos fondas	-	-	-	-	7 asmenys / 7 šeimos	13	188
Teikiami bendri Biržų r., Utenos r., Kėdainių r. ir Vilniaus m. savivaldybių duomenys								
Druskininkų	Druskininkų socialinių paslaugų centras	4 asmenys / 3 šeimos	-	1	5 asmenys / 4 šeimos	-	-	215
Druskininkų	VO „Gelbėkit vaikus“	1 asmuo / 1 šeima	-	-	1 asmuo / 1 šeima	20 asmenų / 19 šeimų	11	222
Teikiami bendri Alytaus m., Alytaus r. ir Druskininkų savivaldybių duomenys								

<sup>1</sup> Birštono r. savivaldybė 2016 m. sudarė bendradarbiavimo sutartį su VŠĮ „Darnūs namai“, kuri teikė globos (rūpybos) šeimose ir įvaikinimo viešinimo Birštono r. savivaldybėje paslaugas.

Statistiniai rodikliai Savivaldybė	Ištaigos pavadinimas	Išvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys globoti (rūpintis) vaiką	Išvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys įvaikinti vaiką	Išvadinių mokymų grupių skaičius	Iš viso parengta asmenų / šeimų, kurioms parengtos teigiamos išvados dėl globos (rūpybos) ir įvaikinimo	Tęstinius mokymus, savitarpio paramos grupes, seminarus, mokymus lankę asmenys / šeimos	Iš viso sudarytų tęstinių mokymų, savitarpio paramos grupių, seminarų, mokymų skaičius	Suteiktų konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo paslaugų asmenims skaičius
Iš viso Druskininkų		5 asmenys / 4 šeimos	-	1	6 asmenys / 5 šeimos	-	-	215
Elektrėnų	Elektrėnų socialinių paslaugų centras	5 asmenys / 4 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	1	5 asmenys / 4 šeimos	9 asmenys / 7 šeimos	2	83
Ignalinos r.	Švenčionėlių socialinių paslaugų centras	1 asmuo / 1 šeima	-	-	1 asmuo / 1 šeima	20 asmenų / 20 šeimų	7	111
Ignalinos r.	Didžiasalio vaikų globos ir socialinės paramos šeimai centras <sup>2</sup>	-	-	-	-	-	-	-
Jonavos r.	Jonavos rajono socialinių paslaugų centras	5 asmenys / 3 šeimos	-	2	2 asmenys / 1 šeima	-	-	27
Joniškio r.	Žagarės socialinių paslaugų centras	11 asmenų / 10 šeimų	-	2	4 asmenys / 4 šeimos	-	-	208
Joniškio r.	Šiaulių miesto savivaldybės socialinių paslaugų centras	4 asmenys / 2 šeimos	-	-	4 asmenys / 2 šeimos	56 asmenys / 43 šeimos	6	309
Iš viso Joniškio r.		15 asmenų / 12 šeimų	-		8 asmenys / 6 šeimos	-	-	208
Jurbarko r.	VŠĮ „Jurbarko socialinės paslaugos“	4 asmenys / 2 šeimos	-	1	2 asmenys / 1 šeima	-	-	27
Kaišiadorių r.	VŠĮ Paparčių Šv. Juozapo šeimos namai	-	-	-	-	-	-	17
Kaišiadorių r.	VŠĮ „Darnūs namai“	4 asmenys / 2 šeimos	-	-	8 asmenys / 5 šeimos	129 asmenys / 91 šeima	12	173
						Teikiami bendri Kauno r., Prienų r., Kėdainių r., Raseinių r. ir Kaišiadorių r. savivaldybių duomenys		

<sup>2</sup> Didžiasalio vaikų globos ir socialinės paramos šeimai centras 2016 m. vykdė globos (rūpybos) šeimoje ir įvaikinimo vieštinimą.

Statistiniai rodikliai Savivaldybė	Ištaigos pavadinimas	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys globoti (rūpintis) vaiką	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys įvaikinti vaiką	Įvadinių mokymų grupių skaičius	Iš viso parengta asmenų / šeimų, kurioms parengtos teigiamos išvados dėl globos (rūpybos) ir įvaikinimo	Tęstinius mokymus, savitarpio paramos grupes, seminarus, mokymus lankę asmenys / šeimos	Iš viso sudarytų tęstinių mokymų, savitarpio paramos grupių, seminarų, mokymų skaičius	Suteiktų konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo paslaugų asmenims skaičius
Kalvarijos	BĮ Kalvarijos savivaldybės vaikų laikinosios globos namai	-	-	-	-	-	-	2
Kauno m.	Vaikų gerovės centras „Pastogė“	49 asmenys / 34 šeimos	15 asmenų / 8 šeimos	6	46 asmenys / 28 šeimos	294 asmenys / 201 šeima	19	2366
Kauno m.	VŠĮ Šeimos santykių institutas	7 asmenys / 5 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	2	10 asmenų / 7 šeimos	17 asmenų / 12 šeimų	6	50
Kauno m.	VŠĮ Vaiko ir tėvų centras „Aš ir mes“	4 asmenys / 2 šeimos	4 asmenys / 2 šeimos	1	10 asmenų / 6 šeimos	37 asmenys / 25 šeimos	9	42
Iš viso Kauno m.		60 asmenų / 41 šeima	21 asmuo / 11 šeimų	9	66 asmenys / 41 šeima	348 asmenys / 238 šeimos	34	2458
Kauno r.	VŠĮ „Darnūs namai“	24 asmenys / 13 šeimų	6 asmenys / 3 šeimos	2	20 asmenų / 12 šeimų	129 asmenys / 91 šeima	12	173
						Teikiami bendri Kauno r., Prienų r., Kėdainių r., Raseinių r. ir Kaišiadorių r. savivaldybių duomenys		
Kazlų Rūdos	VŠĮ Šeimos santykių institutas	2 asmenys / 1 šeima	-	-	2 asmenys / 1 šeima	-	-	9
Kazlų Rūdos	VŠĮ Asmenybės brandos centras	-	-	-	-	-	-	11
Iš viso Kazlų Rūdos		2 asmenys / 1 šeima	-	-	2 asmenys / 1 šeima	-	-	20
Kėdainių r.	Kėdainių vaikų globos namai „Saulutė“	15 asmenų / 9 šeimos	-	1	15 asmenų / 9 šeimos	-	-	-
Kėdainių r.	„Žiburio“ labdaros ir paramos fondas	-	-	-	-	7 asmenys / 7 šeimos	13	188
						Teikiami bendri Biržų r., Utenos r., Kėdainių r. ir Vilniaus m. savivaldybių duomenys		

Statistiniai rodikliai Savivaldybė	Ištaigos pavadinimas	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys globoti (rūpintis) vaiką	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys įvaikinti vaiką	Įvadinių mokymų grupių skaičius	Iš viso parengta asmenų / šeimų, kurioms parengtos teigiamos išvados dėl globos (rūpybos) ir įvaikinimo	Tęstinius mokymus, savitarpio paramos grupes, seminarus, mokymus lankę asmenys / šeimos	Iš viso sudarytų tęstinių mokymų, savitarpio paramos grupių, seminarų, mokymų skaičius	Suteiktų konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo paslaugų asmenims skaičius
Kėdainių r.	VšĮ „Darnūs namai“	7 asmenys / 4 šeimos	-	-	4 asmenys / 2 šeimos	129 asmenys / 91 šeima	12	173
Iš viso Kėdainių r.		22 asmenys / 13 šeimų	-	1	19 asmenų / 11 šeimų	Teikiami bendri Kauno r., Prienų r., Kėdainių r., Raseinių r. ir Kaišiadorių r. savivaldybių duomenys		
Kelmės r.	Kelmės rajono Viburkų vaikų globos namai	24 asmenys / 22 šeimos	-	3	17 asmenų / 16 šeimų	30 asmenų / 24 šeimos	4	79
Klaipėdos m.	BĮ Klaipėdos miesto šeimos ir vaiko gerovės centras	13 asmenų / 9 šeimos	5 asmenys / 3 šeimos	3	24 asmenys / 16 šeimų	52 asmenys / 50 šeimų	11	1508
Klaipėdos r.	Gargždų socialinių paslaugų centras	13 asmenų / 8 šeimos	8 asmenys / 5 šeimos	2	15 asmenų / 12 šeimų	80 asmenų / 58 šeimos	8	325
Kretingos r.	Kretingos socialinių paslaugų centras	12 asmenų / 8 šeimos	4 asmenys / 2 šeimos	3	25 asmenys / 16 šeimų	54 asmenys / 40 šeimų	120	918
Kupiškio r.	Kupiškio socialinių paslaugų centras	5 asmenys / 4 šeimos	-	2	5 asmenys / 4 šeimos	-	-	103
Lazdijų r.	Lazdijų rajono savivaldybės Socialinės paramos skyrius	17 asmenų / 14 šeimų	-	3	16 asmenų / 14 šeimų	-	-	234
Marijampolės	Marijampolės socialinės pagalbos centras	-	-	-	-	-	-	11
Marijampolės	VšĮ Šeimos santykių institutas	4 asmenys / 3 šeimos	-	-	4 asmenys / 3 šeimos	-	-	12

Statistiniai rodikliai Savivaldybė	Ištaigos pavadinimas	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys globoti (rūpintis) vaiką	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys įvaikinti vaiką	Įvadinių mokymų grupių skaičius	Iš viso parengta asmenų / šeimų, kurioms parengtos teigiamos išvados dėl globos (rūpybos) ir įvaikinimo	Tęstinius mokymus, savitarpio paramos grupes, seminarus, mokymus lankę asmenys / šeimos	Iš viso sudarytų tęstinių mokymų, savitarpio paramos grupių, seminarų, mokymų skaičius	Suteiktų konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo paslaugų asmenims skaičius
Marijampolės	Vilkaviškio rajono švietimo pagalbos tarnyba	5 asmenys / 4 šeimos	4 asmenys / 2 šeimos	-	6 asmenys / 4 šeimos	6 asmenys / 4 šeimos	1	219
						Teikiami bendri Vilkaviškio r. ir Marijampolės r. savivaldybių duomenys		
Iš viso Marijampolės		9 asmenys / 7 šeimos	4 asmenys / 2 šeimos		10 asmenų / 9 šeimos	-	-	-
Mažeikių r.	Akmenės rajono paramos šeimai centras	7 asmenys / 4 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	1	7 asmenys / 4 šeimos	110 asmenų / 98 šeimos	9	130
						Pateikti bendri Akmenės r. ir Mažeikių r. savivaldybių duomenys		
Molėtų r.	VŠĮ Asmenybės brandos centras	8 asmenys / 8 šeimos	-	1	8 asmenys / 8 šeimos	-	-	13
Neringos	Laima Jūrytė-Zakarauskienė ir Dovilė Gulbinaitė <sup>3</sup>	2 asmenys / 1 šeima	-	-	2 asmenys / 1 šeima	-	-	97
Pagėgių	Pagėgių savivaldybės socialinių paslaugų centras	2 asmenys / 2 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	1	4 asmenys / 3 šeimos	9 asmenys / 8 šeimos	2	57
						Teikiami bendri Pagėgių ir Tauragės r. savivaldybių duomenys		
Pakruojo r.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	-	-	-	-	25 asmenys / 19 šeimų	6	26
Palangos m.	Palangos miesto socialinių paslaugų centras	4 asmenys / 3 šeimos	1 asmuo / 1 šeima	1	1 asmuo / 1 šeima	-	-	98
Panevėžio m.	Panevėžio socialinių paslaugų centras	12 asmenų / 12 šeimų	6 asmenys / 3 šeimos	2	16 asmenų / 13 šeimų	20 asmenų / 18 šeimų	14	474
						Teikiami bendri Panevėžio m. ir Panevėžio r. savivaldybių duomenys		
Panevėžio r.	Panevėžio socialinių paslaugų centras	5 asmenys / 5 šeimos	-	-	5 asmenys / 5 šeimos	20 asmenų / 18 šeimų	14	474
						Teikiami bendri Panevėžio m. ir Panevėžio r. savivaldybių duomenys		

<sup>3</sup> Atestuotos socialinės darbuotojos Laima Jūrytė-Zakarauskienė ir Dovilė Gulbinaitė teikė GIMK paslaugas Neringos savivaldybėje individualios veiklos pagrindu.

Statistiniai rodikliai Savivaldybė	Ištaigos pavadinimas	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys globoti (rūpintis) vaiką	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys įvaikinti vaiką	Įvadinių mokymų grupių skaičius	Iš viso parengta asmenų / šeimų, kurioms parengtos teigiamos išvados dėl globos (rūpybos) ir įvaikinimo	Tęstinius mokymus, savitarpio paramos grupes, seminarus, mokymus lankę asmenys / šeimos	Iš viso sudarytų tęstinių mokymų, savitarpio paramos grupių, seminarų, mokymų skaičius	Suteiktų konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo paslaugų asmenims skaičius
Pasvalio r.	Pasvalio rajono paslaugų ir užimtumo centras pagyvenusiems ir neįgaliesiems	7 asmenys / 7 šeimos	-	1	5 asmenys / 5 šeimos	-	-	238
Plungės r.	Plungės socialinių paslaugų centras	19 asmenų / 10 šeimų	2 asmenys / 1 šeima	3	19 asmenų / 10 šeimų	67 asmenys / 46 šeimos	15	234
Prienų r.	VŠĮ „Darnūs namai“	3 asmenys / 2 šeimos	-	-	5 asmenys / 3 šeimos	129 asmenys / 91 šeima	12	173
						Teikiami bendri Kauno r., Prienų r., Kėdainių r., Raseinių r. ir Kaišiadorių r. savivaldybių duomenys		
Radviliškio r.	Radviliškio parapijos bendruomenės socialinių paslaugų centras	8 asmenys / 8 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	2	9 asmenys / 8 šeimos	19 asmenų / 18 šeimų	5	198
Radviliškio r.	Šiaulių miesto savivaldybės socialinių paslaugų centras	1 asmuo / 1 šeima	-	-	1 asmuo / 1 šeima	56 asmenys / 43 šeimos	6	309
						Teikiami bendri Šiaulių m., Joniškio r. ir Radviliškio r. savivaldybių duomenys		
Iš viso Radviliškio r.		9 asmenys / 9 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	2	10 asmenų / 9 šeimos	-	-	-
Raseinių r.	VŠĮ „Darnūs namai“	3 asmenys / 2 šeimos	-	-	11 asmenų / 7 šeimos	129 asmenys / 91 šeima	12	173
						Teikiami bendri Kauno r., Prienų r., Kėdainių r., Raseinių r. ir Kaišiadorių r. savivaldybių duomenys		
Rietavo	Rietavo socialinių paslaugų centras	-	-	-	-	-	-	36



Statistiniai rodikliai Savivaldybė	Ištaigos pavadinimas	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys globoti (rūpintis) vaiką	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys įvaikinti vaiką	Įvadinių mokymų grupių skaičius	Iš viso parengta asmenų / šeimų, kurioms parengtos teigiamos išvados dėl globos (rūpybos) ir įvaikinimo	Tęstinius mokymus, savitarpio paramos grupes, seminarus, mokymus lankę asmenys / šeimos	Iš viso sudarytų tęstinių mokymų, savitarpio paramos grupių, seminarų, mokymų skaičius	Suteiktų konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo paslaugų asmenims skaičius
Rietavo	Plungės socialinių paslaugų centras	4 asmenys / 2 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	-	6 asmenys / 3 šeimos	-	-	15
Iš viso Rietavo		4 asmenys / 2 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	-	6 asmenys / 3 šeimos	-	-	51
Rokiškio r.	Rokiškio r. VTAS	7 asmenys / 6 šeimos	4 asmenys / 2 šeimos	1	-	-	-	78
Skuodo r.	Skuodo socialinių paslaugų šeimai centras	3 asmenys / 2 šeimos	-	1	-	-	-	6
Šakių r.	Šakių socialinių paslaugų centras	2 asmenys / 1 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	1	4 asmenys / 2 šeimos	42 asmenys / 41 šeima	28	18
Šalčininkų r.	Šalčininkų rajono savivaldybės vaikų globos namai	13 asmenų / 11 šeimų	-	2	13 asmenų / 12 šeimų	-	-	67
Šalčininkų r.	VšĮ Asmenybės brandos centras	-	-	-	-	-	-	5
Iš viso Šalčininkų r.		13 asmenų / 11 šeimų	-	2	13 asmenų / 12 šeimų	-	-	79
Šiaulių m.	Šiaulių miesto savivaldybės socialinių paslaugų centras	15 asmenų / 13 šeimų	10 asmenų / 5 šeimos	3	15 asmenų / 12 šeimų	56 asmenys / 43 šeimos	6	309
Šiaulių r.	Kuršėnų vaikų globos namai	-	-	-	-	-	-	11
Šilalės r.	Šilalės rajono socialinių paslaugų namai	9 asmenys / 6 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	2	9 asmenys / 6 šeimos	-	-	283

Teikiami bendri Šiaulių m., Joniškio r. ir Radviliškio r. savivaldybių duomenys

Statistiniai rodikliai Savivaldybė	Ištaigos pavadinimas	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys globoti (rūpintis) vaiką	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys įvaikinti vaiką	Įvadinių mokymų grupių skaičius	Iš viso parengta asmenų / šeimų, kurioms parengtos teigiamos išvados dėl globos (rūpybos) ir įvaikinimo	Tęstinius mokymus, savitarpio paramos grupes, seminarus, mokymus lankę asmenys / šeimos	Iš viso sudarytų tęstinių mokymų, savitarpio paramos grupių, seminarų, mokymų skaičius	Suteiktų konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo paslaugų asmenims skaičius
Šilutės r.	Šilutės socialinių paslaugų centras	15 asmenų / 13 šeimų	2 asmenys / 1 šeima	2	9 asmenys / 8 šeimos	-	-	16
Širvintų r.	Širvintų rajono socialinių paslaugų centras	-	-	-	-	4 asmenys / 3 šeimos	2	1
Širvintų r.	„Žiburio“ labdaros ir paramos fondas	7 asmenys / 6 šeimos	-	1	7 asmenys / 6 šeimos	-	-	-
Iš viso Širvintų r.		7 asmenys / 6 šeimos	-	1	7 asmenys / 6 šeimos	4 asmenys / 3 šeimos	2	1
Švenčionių r.	Švenčionių socialinių paslaugų centras	4 asmenys / 2 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	1	6 asmenys / 3 šeimos	20 asmenų / 20 šeimų	7	111
						Teikiami bendri Švenčionių r. ir Ignalinos r. savivaldybių duomenys		
Tauragės r.	Pagėgių savivaldybės Socialinių paslaugų centras	2 asmenys / 1 šeima	-	-	2 asmenys / 1 šeima	9 asmenys / 8 šeimos	2	57
						Teikiami bendri Pagėgių ir Tauragės r. savivaldybių duomenys		
Tauragės r.	VšĮ „Jurbarko socialinės paslaugos“	4 asmenys / 2 šeimos	-	-	4 asmenys / 2 šeimos	-	-	27
						Teikiami bendri Jurbarko r. ir Tauragės r. savivaldybių duomenys		
Iš viso: Tauragės r.		6 asmenys / 3 šeimos	-	-	6 asmenys / 3 šeimos	-	-	-
Telšių r.	VšĮ „Soneima“	23 asmenys / 18 šeimų	-	5	23 asmenys / 18 šeimų	69 asmenys / 60 šeimų	30	1253
Trakų r.	Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centras <sup>4</sup>	4 asmenys / 2 šeimos	-	1	-	10 asmenų / 5 šeimos	11	18
Trakų r.	VšĮ „Pagalbos paaugliams iniciatyva“	1 asmuo / 1 šeima	2 asmenys / 1 šeima	-	3 asmenys / 2 šeimos	78 asmenys / 50 šeimų	12	215
						Teikiami bendri Vilniaus m. ir Trakų r. savivaldybių duomenys		
Iš viso Trakų r.		5 asmenys / 3 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	1	3 asmenys / 2 šeimos	10 asmenų / 5 šeimos	11	18

<sup>4</sup> 4 asmenys / 2 šeimos, ketinantys globoti (rūpintis) vaiką, baigė įvadinius mokymus 2016 m. gruodžio mėn. Išvados dėl jų pasirengimo globoti (rūpintis) vaiką rengiamos 2017 m. sausio mėn.

Statistiniai rodikliai Savivaldybė	Ištaigos pavadinimas	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys globoti (rūpintis) vaiką	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys įvaikinti vaiką	Įvadinių mokymų grupių skaičius	Iš viso parengta asmenų / šeimų, kurioms parengtos teigiamos išvados dėl globos (rūpybos) ir įvaikinimo	Tęstinius mokymus, savitarpio paramos grupes, seminarus, mokymus lankę asmenys / šeimos	Iš viso sudarytų tęstinių mokymų, savitarpio paramos grupių, seminarų, mokymų skaičius	Suteiktų konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo paslaugų asmenims skaičius
Ukmergės r.	Ukmergės Nestacio-narių paslaugų centras	9 asmenys / 8 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	2	11 asmenų / 9 šeimos	40 asmenų / 39 šeimos	5	402
Ukmergės r.	VšĮ Lyderių karta	-	-	-	-	-	-	13
Ukmergės r.	VšĮ „Asmenybės brandos centras“	-	-	-	-	-	-	13
Iš viso Ukmergės r.		9 asmenys / 8 šeimos	2 asmenys / 1 šeima	2	11 asmenų / 9 šeimos	40 asmenų / 39 šeimos	5	428
Utenos r.	Utenos šeimos ir vaiko gerovės centras	18 asmenų / 17 šeimų	-	5	7 asmenys / 6 šeimos	43 asmenys / 43 šeimos	73	934
Utenos r.	„Žiburio“ labdaros ir paramos fondas	-	-	-	-	7 asmenys / 7 šeimos	13	188
						Teikiami bendri Biržų r., Utenos r., Kėdainių r. ir Vilniaus m. savivaldybių duomenys		
Varėnos r.	Varėnos socialinių paslaugų centras	2 asmenys / 2 šeimos	-	1	2 asmenys / 2 asmenys	-	-	-
Varėnos r.	LPF SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugija	4 asmenys / 3 šeimos	-	-	4 asmenys / 3 šeimos	20 asmenų / 16 šeimų	5	15
						Teikiami bendri Vilniaus m. ir Trakų r. savivaldybių duomenys		
Iš viso: Varėnos r.		6 asmenys / 5 šeimos	-	1	6 asmenys / 5 šeimos	-	-	-
Vilkaviškio r.	Vilkaviškio rajono švietimo pagalbos tarnyba	1 asmuo / 1 šeima	-	3	1 asmuo / 1 šeima	6 asmenys / 4 šeimos	1	219
						Teikiami bendri Vilkaviškio r. ir Marijampolės r. savivaldybių duomenys		
Vilniaus m.	VšĮ „Pagalbos paaugliams iniciatyva“	-	39 asmenys / 21 šeima	2	55 asmenys / 32 šeimos <sup>5</sup>	78 asmenys / 50 šeimų	12	215
						Teikiami bendri Vilniaus m. ir Trakų r. savivaldybių duomenys		
Vilniaus m.	VšĮ SOTAS	11 asmenų / 9 šeimos	37 asmenys / 20 šeimų	3	40 asmenų / 24 šeimos	137 asmenys / 78 šeimos	12	147

<sup>5</sup> VšĮ „Pagalbos paaugliams iniciatyva“ dalį išvadų parengė asmenims, kurie Įvadinius mokymus baigė 2015 m. gruodžio mėn.

	(Socialinės tarnystės savanoriai)							
Statistiniai rodikliai	Įstaigos pavadinimas	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys globoti (rūpintis) vaiką	Įvadinius mokymus lankę asmenys, ketinantys įvaikinti vaiką	Įvadinių mokymų grupių skaičius	Iš viso parengta asmenų / šeimų, kurioms parengtos teigiamos išvados dėl globos (rūpybos) ir įvaikinimo	Tęstinius mokymus, savitarpio paramos grupes, seminarus, mokymus lankę asmenys / šeimos	Iš viso sudarytų tęstinių mokymų, savitarpio paramos grupių, seminarų, mokymų skaičius	Suteiktų konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo paslaugų asmenims skaičius
Savivaldybė								
Vilniaus m.	VŠĮ Paramos vaikams centras	2 asmenys / 1 šeima	14 asmenų / 7 šeimos	1	16 asmenų / 8 šeimos	11 asmenų / 11 šeimų	5	56
Vilniaus m.	LPF SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugija	32 asmenys / 20 šeimų	10 asmenų / 5 šeimos	4	42 asmenys / 25 šeimos	20 asmenų / 16 šeimų	5	15
Vilniaus m.	„Žiburio“ labdaros ir paramos fondas	18 asmenų / 13 šeimų	10 asmenų / 5 šeimos	2	27 asmenys / 16 šeimų	7 asmenys / 7 šeimos	13	188
						Teikiami bendri Biržų r., Utenos r., Kėdainių r. ir Vilniaus m. savivaldybių duomenys		
Vilniaus m.	VŠĮ Vaikų ir paauglių socialinis centras	14 asmenų / 9 šeimos	12 asmenų / 6 šeimos	2	16 asmenų / 9 šeimos	24 asmenys / 17 šeimų	5	78
Iš viso: Vilniaus m.		77 asmenys / 52 šeimos	122 asmenys / 64 šeimos	14	196 asmenys / 114 šeimų	277 asmenys / 179 šeimos	52	699
Vilniaus r.	Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centras	19 asmenų / 14 šeimų	20 asmenų / 10 šeimų	3	33 asmenys / 21 šeima	3 asmenys / 2 šeimos	1	201
Visagino	Visagino socialinių paslaugų centras	7 asmenys / 4 šeimos	-	1	9 asmenys / 5 šeimos	61 asmuo / 55 šeimos	26	219
Zarasų r.	Zarasų rajono savivaldybės administracija	4 asmenys / 4 šeimos	-	1	4 asmenys / 4 šeimos	9 asmenys / 9 šeimos	2	112
Iš viso:		644 asmenys, 478 šeimos	256 asmenys / 134 šeimos	105	760 asmenų <sup>6</sup> / 515 šeimų	1662 asmenys / 1281 šeima	504	13791

<sup>6</sup> 2016 m. iš 900 asmenų, ketinusių globoti (rūpintis) ar įvaikinti vaiką, kurie dalyvavo įvadiniuose mokymuose, parengta 760 asmenų, kuriems atestuoti socialiniai darbuotojai parengė teigiamas išvadas, dėl šių priežasčių: 1) dalis asmenų baigė įvadinius mokymus 2016 m. gruodžio mėn., todėl jiems išvados rengiamos 2017 m. sausio mėn. 2) Atestuoti socialiniai darbuotojai atidėjo išvados rengimą keletui asmenų jų pačių prašymu. 3) 2016 m. atestuoti socialiniai darbuotojai parengė 25 neigiamas išvadas asmenims, ketinantiems globoti (rūpintis) ar įvaikinti vaiką.

## **2. 2016 m. GIMK programą įgyvendinančių įstaigų organizuoti įvadiniai mokymai**

Remiantis GIMK programą įgyvendinančių įstaigų pateiktų metinių veiklos ataskaitų duomenimis:

2016 m. 51 GIMK programą įgyvendinanti įstaiga organizavo Įvadinius mokymus 105 būsimų globėjų (rūpintojų) ir įvaikintojų grupėms, kuriose dalyvavo 644 būsimi globėjai (rūpintojai) / 478 šeimos ir 256 įvaikintojai / 134 šeimos.

2015 m. 53 grupėse dalyvavo 400 būsimų globėjų (rūpintojų) / 287 šeimos ir 199 įvaikintojai / 104 šeimos.

2014 m. 56 grupėse dalyvavo 370 būsimų globėjų (rūpintojų) / 260 šeimų ir 212 įvaikintojų / 117 šeimų).

Lyginant 2015 m. ir 2016 m., Įvadinių mokymų grupių skaičius išaugo 98 %, jose dalyvavo 61 % daugiau asmenų / 67 % daugiau šeimų, siekiančių globoti (rūpintis) vaiką ir 29 % daugiau asmenų / 29 % daugiau šeimų, siekiančių įvaikinti.

Per pastaruosius kelerius metus Įvadinių mokymų grupių skaičius išaugo 88 %, jose dalyvavo 74 % daugiau asmenų / 84 % daugiau šeimų, siekiančių globoti (rūpintis) vaiką, ir 21 % daugiau asmenų / 15 % daugiau šeimų, siekiančių įvaikinti.

Pažymėtina, kad 2016 m. 6 Įvadinių mokymų grupės iš minėtų 105 grupių buvo sudarytos tik iš artimųjų giminaičių, ketinančių globoti (rūpinti) vaiką, kuriose dalyvavo 30 artimųjų giminaičių / 26 šeimos. Jose artimieji giminaičiai buvo ruošiami pagal 2016 m. parengtą Artimųjų giminaičių rengimo vaiko globai (rūpybai) programą, kurią sudaro 6 grupiniai susitikimai pagal 6 temas.

Atkreiptinas dėmesys, kad Tarnyba, įgyvendindama Europos Sąjungos projektą „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“ (Nr. 08.4.1-ESFA-V-405-01-0001) bei vadovaudamasi Valstybės kontrolės Valstybinio audito 2014 m. sausio 31 d. ataskaita Nr. VA-P-10-3-1 „Ar vaiko globos sistema atitinka globojamo vaiko geriausius interesus?“, 2016 m. parengė 109 atestuotus socialinius darbuotojus darbui su ketinančiais globoti (rūpintis) artimaisiais giminaičiais pagal Artimųjų giminaičių rengimo vaiko globai (rūpybai) programą. Atestuoti socialiniai darbuotojai Daiva Matulevičiūtė, Zigmas Giedrimas, Andrius Atas ir Ričardas Kukauskas, įgiję GIMK mokytojų rengėjų kvalifikaciją, pritaikė minėtą programą artimiesiems giminaičiams pagal Bendrą globėjų (rūpintojų) ir itėvių rengimo programą ir pravedė mokymus 109 atestuotiems socialiniams darbuotojams.

Pažymėtina, kad į Lietuvos Respublikos prezidentūros įgyvendinamą Prezidentės Dalios Grybauskaitės iniciatyva pradėtą kampaniją „Už saugią Lietuvą“, kurios tikslas – bendromis šalies

gyventojų ir organizacijų pastangomis spręsti skaudžiausias visuomenės problemas bei skatinti vaikų globą (rūpybą) šeimoje ir įvaikinimą, organizuojamus renginius bei panašias iniciatyvas įsitraukė ir savivaldybėse GIMK programą įgyvendinančios įstaigos.

### **2.1. Dėl asmenų, norinčių globoti (rūpintis) vaiką pasirengimo**

Pažymėtina, kad 2016 m. būsimiems globėjams (rūpintojams) iš viso parengtos 424 išvados, iš jų 408 teigiamos išvados (96 %) ir 16 neigiamų išvadų (4 %).

Palyginimui, 2015 m. iš viso parengtos 256 išvados būsimiems globėjams (rūpintojams), iš jų 251 teigiama (98 %) ir 5 neigiamos išvados (2 %). 2014 m. iš viso parengtos 239 išvados būsimiems globėjams (rūpintojams), iš jų 220 teigiamos (91%) ir 19 neigiamų išvadų (9 %).

Lyginant su 2014 m., 2016 m. parengtų išvadų skaičius išaugo 77 %, o lyginant su 2015 m., šis skaičius išaugo 66 %.

Lyginant su 2014 m., 2016 m. parengtų teigiamų išvadų dėl būsimų globėjų (rūpintojų), įskaitant artimuosius giminaičius ir giminystės ryšiais su norimu globoti (rūpinti) vaiku susijusius asmenis, pasirengimo vaiko globai (rūpybai), skaičius išaugo 85 %. Lyginant su 2015 m., – išaugo 63 %.

Lyginant su 2014 m., 2016 m. parengtų neigiamų išvadų dėl asmenų pasirengimo vaiko globai (rūpybai) skaičius būsimiems globėjams (rūpintojams), įskaitant artimuosius giminaičius ir giminystės ryšiais su norimu globoti (rūpinti) vaiką susijusius asmenis, skaičius sumažėjo 44 %, lyginant su 2015 m., 2016 m. šis skaičius sumažėjo 78 %.

2016 m. daugiausiai asmenų, norinčių tapti globėjais (rūpintojais), Įvadiniuose mokymuose dalyvavo Vaikų gerovės centre „Pastogė“ – 49 asmenys (2015 m. 33 asmenys – VšĮ „Pagalbos paaugliams iniciatyva“, 2014 m. 38 asmenys – VšĮ Psichologinės paramos ir konsultavimo centre).

2016 m. iš 644 būsimų globėjų (rūpintojų), dalyvavusių Įvadiniuose mokymuose, 220 asmenų (34 %) buvo artimieji giminaičiai bei asmenys, susieti giminystės ryšiais su norimu globoti (rūpintis) vaiku. 2015 m. – iš 599 būsimų globėjų (rūpintojų), dalyvavusių Įvadiniuose mokymuose, 180 asmenų (30 %) buvo artimieji giminaičiai bei asmenys, susieti giminystės ryšiais su norimu globoti (rūpintis) vaiku). Vadovaujantis Vaiko globos organizavimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Vaiko globos organizavimo nuostatai) 19.2. punktu, Įvadiniai mokymai rekomenduojami vaiko artimiesiems giminaičiams, dėl kurių teigiamo pradinio įvertinimo VTAS priima sprendimą. Remiantis GIMK programą įgyvendinančių įstaigų metinių veiklos ataskaitų duomenimis, 2016 m. iš aukščiau minėtų 220 asmenų, kuriems Įvadiniai mokymai buvo neprivalomi, bet rekomenduojami, 72 artimiesiems giminaičiams buvo parengtos teigiamos išvados dėl pasirengimo vaiko globai (rūpybai) ir 12 neigiamų išvadų.

17 iš 38 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų, su kuriomis 2016 m. rugsėjo 1 d. Tarnyba pasirašė valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis bei ataskaitiniu laikotarpiu teikusios paslaugas Lietuvos Respublikoje būsimiems ir esamiems globėjams (rūpintojams) bei įvaikintojams, 2016 m. veiklos ataskaitose nurodė, jog Įvadinių mokymų metu dalyvių požiūris į globą (rūpybą) ir / ar įvaikinimą nesikeitė, tačiau sustiprėjo jų apsisprendimas globoti (rūpintis) vaiką, pasitikėjimas savimi, jie įgijo žinių apie globos (rūpybos) ir įvaikinimo skirtumus. Dažniausiai ataskaitose nurodomos priežastys, dėl kurių požiūris nesikeitė – asmenys į mokymus atvyko tvirtai apsisprendę globoti (rūpintis) ar įvaikinti vaiką, asmenys jau globoja (rūpinasi) vaiku.

21 iš 38 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų, 2016 m. veiklos ataskaitoje nurodė, jog Įvadinių mokymų metu dalyvių požiūris į globą (rūpybą) ir (ar) įvaikinimą keitėsi. Dalyviai Įvadinių mokymų metu įsivertino asmenines galimybes ir gebėjimus globoti (rūpintis) ar įvaikinti vaiką, pakeitė pradžioje turėtas nuostatas globos (rūpybos) ir įvaikinimo atžvilgiu, įsijautė tiek į globėjo (rūpintojo), įvaikintojo, tiek į vaiko vaidmenis, pakeitė požiūrį į atvirą kalbėjimą su vaiku apie globą (rūpybą) ar įvaikinimą bei ryšių su biologine šeima palaikymą, atsirado suvokimas, kaip svarbu apie biologinius tėvus su vaiku kalbėti pozityviai. Dalis dalyvių, vertindami įvadinius mokymus, išsakė svarbius pastebėjimus: siekiant sėkmingos vaiko globos (rūpybos), svarbu palaikyti ryšius su vaiko biologine šeima, suvokti vaiko išgyventas netektis bei netinkamo elgesio priežastis, taikyti pozityvias drausminimo priemones, taip pat bendradarbiauti su socialinėmis tarnybomis ir bendraminčių grupėmis. Įvadinių mokymų metu sustiprėjo dalyvių apsisprendimas globoti (rūpintis) vaiką, keitėsi jų požiūris į GIMK programos prasmę ir naudą, atsirado ryšys bei pasitikėjimas su GIMK paslaugas teikiančiais atestuotais socialiniais darbuotojais. Šeimos, auginančios ar užauginusios savo biologinius vaikus, Įvadinių mokymų pradžioje manė, kad turi pakankamai vaiko auklėjimo žinių ir patirties, tačiau mokymuose pakeitė požiūrį norimų globoti (rūpintis) vaikų atžvilgiu. Iš minėtų 38 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų, 1 įstaiga metinėje veiklos ataskaitoje nurodė, kad 1 šeima planavo įvaikinti vaiką, tačiau Įvadinių mokymų metu apsisprendė globoti (rūpintis) vaiką, o tik vėliau įsivaikinti. 2 GIMK programą įgyvendinančios įstaigos nurodė, kad 2 šeimos po mokymų nusprendė įvaikinti po 2 vaikus, nors anksčiau jos planavo įvaikinti tik 1 vaiką.

Apibendrinant 38 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų metinėse veiklos ataskaitose pateiktus duomenis, darytina išvada, kad Įvadiniai mokymai būsimiems globėjams (rūpintojams) ir įtėviams teikia daug naudos, padeda geriau įvertinti savo galimybes ir gebėjimus, apsaugo nuo neteisingo sprendimo priėmimo ateityje.

## **2.2. Dėl asmenų, siekiančių įvaikinti, pasirengimo**

Nuo 2014 m. įvaikintojų, dalyvavusių Įvadiniuose mokymuose, skaičius kasmet didėjo. 2016 m. Įvadinius mokymus lankė 256 įvaikintojai / 134 šeimos, 2015 m. – 199 įvaikintojai / 104 šeimos,

2014 m. – 212 įvaikintojų / 117 šeimų. Taigi 2016 m. Įvadiniuose mokymuose dalyvavo 21 % įvaikintojų / 15 % šeimų daugiau nei 2014 m.

2016 m. parengtų įvaikintojų, kuriems atestuoti socialiniai darbuotojai parengė teigiamas išvadas dėl pasirengimo įvaikinti, skaičius nuo 2014 m. taip pat didėjo. 2016 m. parengti 204 įvaikintojai / 107 šeimos, 2015 m. parengti 161 įvaikintojas / 83 šeimos, 2014 m. parengti 161 įvaikintojas / 82 šeimos. Lyginant su 2015 m., 29 % išaugo parengtų teigiamų išvadų skaičius. Lyginant su 2014 m., tokių išvadų skaičius išaugo 30 %.

Pastebėtina, kad 2016 m. didėjo ir parengtų neigiamų išvadų įvaikintojams dėl pasirengimo įvaikinti vaiką skaičius. 2016 m. parengtos 9 neigiamos išvados arba 7 % visų Įvadinius mokymus lankusių įvaikintojų, 2015 m. – 2 neigiamos išvados arba 2 % visų Įvadinius mokymus lankusių įvaikintojų, 2014 m. – 4 neigiamos išvados arba 3 % visų Įvadinius mokymus lankusių įvaikintojų. Taigi, lyginant su ankstesniais metais, daugiau nei 2 kartus išaugo parengtų neigiamų išvadų skaičius.

2016 m. daugiausiai asmenų, norinčių įvaikinti dalyvavo VšĮ „Pagalbos paaugliams iniciatyva“ organizuotuose Įvadiniuose mokymuose – 41 asmuo (taip pat ir 2015 m. – 48 asmenų, 2014 m. – 50 asmenų).

GIMK programą įgyvendinančių įstaigų pateiktose 2016 m. metinėse veiklos ataskaitose nurodyta, kad Įvadiniuose mokymuose dalyvavo pageidaujantys globoti (rūpintis) vaiką asmenys, kurių amžiaus vidurkis – 39,3 metų (2015 m. – 41,5 metai), o asmenų, pageidaujančių įvaikinti, amžiaus vidurkis – 36,6 metų (2015 m. – 35,5 metai). Bendras asmenų, pageidaujančių globoti (rūpintis) arba įvaikinti vaiką amžiaus vidurkis 2016 m. – 37,9 metai, 2015 m. – 38,5 metai. Taigi, lyginant 2016 – 2015 m., minėtų asmenų amžiaus vidurkis beveik nepakito.

Apibendrinant galima teigti, kad 2016 m. GIMK programą įgyvendinančių įstaigų bei jose paslaugas teikiančių atestuotų socialinių darbuotojų skaičiaus augimą lėmė 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojęs Lietuvos Respublikos Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 18 straipsnio pakeitimo įstatymas, taip pat vykdomi Projektai. Beveik 3 kartus išaugęs atestuotų socialinių darbuotojų, 2016 m. teikusių paslaugas pagal GIMK programą skaičius, taip pat Tarnybos įgyvendinamas Europos Sąjungos projektas „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“ Nr. 08.4.1-ESFA-V-405-01-0001, LR Prezidentūros vykdoma kampanija „Už saugią Lietuvą“, kurių vieni iš pagrindinių tikslų yra skatinti globą (rūpybą) ir įvaikinimą šeimoje, keisti visuomenės vertybines nuostatas ir vyraujančius mitus apie globojamus (rūpinamus) vaikus, skatinti jų integraciją į bendruomenę, formuoti teigiamą visuomenės požiūrį į sistemos pertvarką. Minėtos priemonės turėjo įtakos augančiam asmenų susidomėjimui globa (rūpyba) ir įvaikinimu bei paskatino daugiau asmenų ir šeimų dalyvauti organizuojamuose Įvadiniuose mokymuose.



### **3. 2016 m. GIMK programą įgyvendinančių įstaigų organizuotos tęstinės paslaugos**

Socialinių paslaugų kataloge, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. A1-321, nurodyta, kad vaikus globojantiems (rūpinantiems) ar įvaikinusiems asmenims bei siekiantiems jais tapti asmenims teikiamos informavimo, konsultavimo (įskaitant tęstinį), mokymų organizavimo (įskaitant tęstinį), savitarpio paramos grupių organizavimo bei kitos paslaugos. Pažymėtina, kad 2016 m. 58 GIMK programą įgyvendinančios įstaigos teikė tęstines paslaugas (*tęstinius mokymus, savitarpio paramos grupių užsiėmimus, seminarus, meno terapiją ir kt.*) vaikus globojantiems (rūpinantiems) ar įvaikinusiems asmenims, siekiantiems jais tapti asmenims bei įvaikintiems ir globojamiems (rūpinamiems) vaikams.

2016 m. 58 GIMK programą įgyvendinančios įstaigos iš viso suorganizavo 504 Tęstinių mokymų, savitarpio paramos grupes, seminarus, paskaitas, meno terapijos užsiėmimus ir kt., kuriose dalyvavo 1662 asmenys (2015 m. – 1262 asmenys, 2014 m. – 399 asmenys). Lyginant su 2015 m., tęstines paslaugas gavusių asmenų skaičius išaugo 20 %, o lyginant su 2014 m., šis skaičius išaugo trigubai.

Ataskaitiniais metais 21 įstaiga iš 58 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų organizavo Tęstinius mokymus globėjams (rūpintojams) ir tėviams pagal tęstinę GIMK programą, 2015 m. – 19 iš 21 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų.

2016 m. 33 iš 58 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų vedė savitarpio paramos grupių užsiėmimus, 2015 m. – 20 iš 21 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų.

Tęstinių mokymų ir savitarpio paramos paslaugas gavo 1232 asmenys (2015 m. – 1262 asmenys). Tęstiniai mokymai praversti 131 globėjo (rūpintojų) ir tėvių grupei (2015 m. – 115 grupių), savitarpio paramos grupės praverstos 199 globėjų (rūpintojų) ir tėvių grupėms (2015 m. – 159 grupėms). Pažymėtina, kad, lyginant su 2015 m., ataskaitiniu laikotarpiu Tęstiniuose mokymuose dalyvavusių asmenų skaičius kito nežymiai, tačiau 2016 m. suorganizuota 14 % daugiau Tęstinių mokymų ir 25 % daugiau savitarpio pagalbos grupių. Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad asmenys 2016 m. tęstinę pagalbą gavo mažesnėse grupėse, t. y. teikta daugiau kokybiškos ir tiesioginės pagalbos, reikalingos analizuojant patiriamus sunkumus ir juos sprendžiant.

Tęstinių mokymų ir savitarpio paramos grupių skaičius išaugo 20 % (2016 m. – 330 grupių, 2015 m. – 274 grupės).

GIMK atestuoti socialiniai darbuotojai, atsižvelgdami į globojančių (rūpinančių) ir įvaikinusių šeimų poreikius, vedė Tęstinius mokymus šiomis temomis: bendravimas su vaikais ir

paaugliais; atsakomybės jausmo skatinimas ir reagavimas į vaiko nepriimtina elgesį; vaiko lytinio ugdymo klausimai; rizikos grupių vaikų vystymosi poreikių tenkinimo pagrindai; savivertės formavimas ir elgesio reikšmės suvokimas; drausmės reikšmė vaiką globojant, auklėjant ir tenkinant jo vystymosi poreikius; ilgalaikių ryšių skatinimas ir gebėjimas taikyti globėjų patirtį.

Remiantis GIMK programą įgyvendinančių įstaigų pateiktų metinių veiklos ataskaitų duomenimis, taip pat 2016 m. Tarnybos vizitų į GIMK programą įgyvendinančias įstaigas metu surinkta informacija, globėjams (rūpintojams) ir tėviams ypač reikalinga parama globojamų (rūpinamų) bei įvaikintų vaikų paauglystės bei kitų amžiaus krizių laikotarpiu.

Atkreiptinas dėmesys, kad 15 įstaigų iš 58 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų, atsižvelgdamos į globėjų (rūpintojų) ir tėvių pageidavimus ir poreikius, greta Tęstinių mokymų ir savitarpio paramos grupių taip pat organizavo seminarus, paskaitas bei meno terapijos užsiėmimus net 174 globėjų (rūpintojų) ir tėvių grupėms, kuriose dalyvavo 430 globėjų (rūpintojų) ir tėvių.

Remiantis GIMK programą įgyvendinančių įstaigų pateiktų metinių veiklos ataskaitų duomenimis, 58 GIMK programą įgyvendinančios įstaigos 2016 m. taip pat teikė konsultavimo (individuali pagalba asmeniui, sprendžiant atvejus, susijusius su socialiniais, psichologiniais, vaikų ugdymo klausimais, vaikų globa (rūpyba) ar įvaikinimu) ir informavimo (bendro pobūdžio informacijos suteikimas asmeniui teisiniais ir kitais klausimais, nukreipimas į kitas įstaigas dėl pagalbos ir kt.) paslaugas asmenims, norintiems globoti (rūpintis) ar įvaikinti vaiką, globėjams (rūpintojams), tėviams, įvaikintiems vaikams ir globojamiems (rūpinamiems) vaikams.

2016 m. minėtiems asmenims suteiktos 13684 konsultavimo ir informavimo paslaugos (2015 m. – 5232 paslaugos, 2014 m. – 3550 paslaugų). Šių paslaugų skaičius išaugo trigubai. Konsultavimo paslaugos teikiamos per susitikimus įstaigoje arba asmens namuose, o informavimo paslaugas paprasta asmenys gauna telefonu ir elektroniniu paštu. Asmenys kreipiasi į atestuotus socialinius darbuotojus patys arba juos nusiunčia pas minėtus specialistus VTAS. Remiantis GIMK programą įgyvendinančių įstaigų praktika, šeimos, globojančios (rūpinančios) ar įvaikinusios be tėvų globos likusius vaikus, į GIMK atestuotus socialinius darbuotojus kreipiasi, kai šeimos situacija tampa sudėtinga, todėl pagalba joms turi būti suteikta nedelsiant.

Be aukščiau paminėtų tęstinių paslaugų atestuoti socialiniai darbuotojai 2016 m. organizavo globėjams (rūpintojams) ir tėviams praktinius seminarus-mokymus, paskaitas, stovyklas bei konferencijas:

1. Akmenės rajono paramos šeimai centras organizavo seminarą „Z karta: ką turi žinoti šiuolaikiniai tėvai“, Mažeikių ir Akmenės rajonuose – seminarus „Paauglystės ypatumai ir paramos bei bendravimo su paaugliu svarba“.

2. VšĮ „Darnūs namai“ organizavo seminarą „Ne per vėlu augti kartu: vaikas šeimoje ir pokyčiai visuomenėje“, kurį vedė prof. Ezio Aceti. Jis skirtas globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams, taip pat asmenims, besidomintiems globa (rūpyba) ir įvaikinimu.

3. VšĮ Vaiko ir tėvų centras „Aš ir mes“ organizavo seminarą „Prieraišumo formavimasis ir pagalba vaikui, turinčiam nesaugų prieraišumą“.

4. Kelmės rajono Vijųurkų globos namai kartu su VšĮ „Sotas“ organizavo 4 globos (rūpybos) viešinimo susitikimus „Mitu apie globą ir įvaikinimą“, kurių metu pasidalyta informacija apie globą (rūpybą) ir įvaikinimą, visuomenėje gyvuojančius stereotipus ir mitus bei globėjų ir tėvių patirtimi.

5. Šiaulių miesto savivaldybės socialinių paslaugų centras globėjams (rūpintojams) ir tėviams organizavo praktinį seminarą „Tėvai ir vaikai iš skirtingų šeimų, globa ir įvaikinimas. Ką atskleidžia sisteminė – fenomenologinė psichoterapija ir šeimos konsteliacija?“

6. Gargždų socialinių paslaugų centras organizavo seminarą „Darbas su vaikais, turinčiais elgesio problemų“ / „Bendravimo su paaugliais ypatumai“, taip pat konferenciją „Aukime kartu: globa ir įvaikinimas“, kuriame dalyvavo Klaipėdos r. GIMK paslaugas teikiantys specialistai, esami bei būsimi globėjai (rūpintojai), įvaikintojai ir žiniasklaidos atstovai.

7. Švenčionėlių socialinių paslaugų centras organizavo atvirų durų dieną, siekdamas supažindinti visuomenę su globa (rūpyba) ir įvaikinimu, taip pat seminarus „Vaiko amžiaus tarpinių krizių“, „Prieraišumas ir jo svarba: iššūkiai ir galimybės“.

8. Trakų rajono paramos šeimai ir vaikams centras 2016 m. organizavo 9 seminarus vaikų auklėjimo, adaptacijos, krizių, lytiškumo ir kitais klausimais.

Taip pat, siekiant sukurti glaudesnę ryšį tarp esamų globėjų (rūpintojų), tėvių ir GIMK paslaugas teikiančių atestuotų socialinių darbuotojų, globėjai (rūpintojai) ir tėviai dalyvavo šventėse, stovyklose ir kalėdiniuose renginiuose, kurių metu globėjai (rūpintojai) ir tėviai dalinosi gerąja patirtimi bei patiriamais sunkumais:

1. Rietavo socialinių paslaugų centras organizavo padėkos šventę vaikų globėjams (rūpintojams).

2. Pagėgių socialinių paslaugų centras organizavo kalėdinį renginį „Kaip gera mums kartu“, skirtą globėjams (rūpintojams) ir jų vaikams.

3. Radviliškio parapijos bendruomenės socialinių paslaugų centras organizavo konferenciją „Geroji socialinių paslaugų centrų patirtis ir inovacijos“, kurioje dalyvavo įvairių institucijų ir bendruomenės atstovai, globėjai (rūpintojai) ir tėviai.

4. Švenčionėlių socialinių paslaugų centras organizavo vienos dienos stovyklą „Išskleiskime gerumo skėčius“. Joje globėjai (rūpintojai), tėviai ir jų globojami (rūpinami), įvaikinti vaikai stiprino bendravimo ir tarpusavio ryšius, dalijosi patirtimi.

5. VšĮ „Soneima“ organizavo viešinimo akciją, į kurią pasitelkė Šiaulių valstybinės kolegijos Telšių fakulteto studentus, kurie dalijo globą (rūpybą) šeimoje ir įvaikinimą skatinančias skrajutes, akcijos metu mieste buvo iškabinti informaciniai plakatai, parodytas vaizdo siužetas „Vaiko kelias į globėjų, tėvių šeimą Telšių rajone“, Telšiuose organizuota „Spalvoto meduolio diena“, skirta suartinti globojamus (rūpinamus) vaikus ir globėjus (rūpintojus), skatinti globojamų (rūpinamų) vaikų savivertę.

6. VšĮ „Pagalbos paaugliams iniciatyva“ organizavo 3 dienų stovyklą tėviams ir globėjams (rūpintojams) Bijūnų k., Aukštadvario sen.

## **4. 2016 m. GIMK programą įgyvendinančių įstaigų vykdyta kita veikla**

### **4.1. Dėl institucijoje globojamo (rūpinamo) vaiko laikino svečiavimosi**

2011 m. gruodžio 28 d. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-559 patvirtintame „Dėl institucijoje globojamo (rūpinamo) vaiko išleidimo laikinai svečiuotis tvarkos apraše“ numatoma, kad VTAS, bendradarbiaudamas su atestuotais socialiniais darbuotojais, išsiaiškina, ar fizinis asmuo gali priimti vaiką laikinai svečiuotis, fizinio asmens buities ir gyvenimo sąlygas, galimybes tenkinti vaiko poreikius, ar kartu gyvenantys asmenys sutinka, kad vaikas laikinai svečiuotųsi. Tai įvertinus, VTAS parengia išvadą apie fizinio asmens tinkamumą priimti vaiką laikinai svečiuotis. 2016 m. 18 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų pateikė rekomendacijas 185 asmenims, kuriems VTAS parengė išvadas dėl fizinio asmens tinkamumo priimti institucijoje globojamą (rūpinamą) vaiką laikinai svečiuotis (2015 m. 10 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų parengė rekomendacijas 109 asmenims, kuriems VTAS parengė išvadas dėl fizinio asmens tinkamumo priimti institucijoje globojamą (rūpinamą) vaiką laikinai svečiuotis). Daugiausiai rekomendacijų parengė Kauno vaikų gerovės centro „Pastogė“, VšĮ „Darnūs namai“, VšĮ Asmenybės brandos centro, Plungės socialinių paslaugų centro ir VšĮ „Soneima“ atestuoti socialiniai darbuotojai.

### **4.2. Dėl vaiko globos (rūpybos) kokybės vertinimo**

Įgyvendinant Vaiko globos organizavimo nuostatų 45 punktą, 2016 m. VTAS, bendradarbiaudami su 15 iš 58 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų atestuotais socialiniais darbuotojais, atliko vaiko globos (rūpybos) kokybės vertinimus, aiškindamiesi, kaip globėjai (rūpintojai) užtikrina vaiko saugumą, jo sveikatą ir mokymąsi, ar vaikas gauna būtinas paslaugas, kiek jų teikimas atitinka vaiko poreikius. Įvertinus šias aplinkybes, parengtos 129 išvados apie vaiko globos (rūpybos) kokybę (2015 m. VTAS, bendradarbiaudami su 4 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų atestuotais socialiniais darbuotojais, atliko vaiko globos (rūpybos) kokybės vertinimus ir parengė 29 išvadas).

Vadovaudamiesi Rekomendacijų 14 punktu, 20 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų atestuoti socialiniai darbuotojai papildomai vertino asmenis dėl antro ar trečio vaiko globos (rūpybos) ar įvaikinimo bei 147 asmenims parengė išvadas. 11 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų atestuoti socialiniai darbuotojai parengė teigiamas išvadas 18 asmenų, pasirengusių įvaikinti sutuoktinio(-ės) vaiką.

### **4.3.GIMK paslaugų viešinimas**

2016 m. 58 GIMK programą vykdančios įstaigos, ataskaitiniu laikotarpiu teikusios paslaugas Lietuvos Respublikoje būsimiems ir esamiems globėjams (rūpintojams) bei įvaikintojams, žiniasklaidoje bei įvairių renginių ir susitikimų metu, taip pat naudojamos įvairios reklamos priemonės, populiarino vaiko globos (rūpybos) šeimoje ir įvaikinimo idėją bei projektų vykdytojų veiklą.

Dauguma įstaigų nurodė, kad savo veiklą pristatė bendruomenės nariams įvairių susitikimų, seminarų, miesto švenčių, bendruomenės susibūrimų metu. Akcijų metu buvo formuojamas pozityvus požiūris į tėvų globos netekusius vaikus, socialinės rizikos šeimose augančius vaikus, skatinamas noras padėti užaugti tėvų globos netekusiam vaikui.

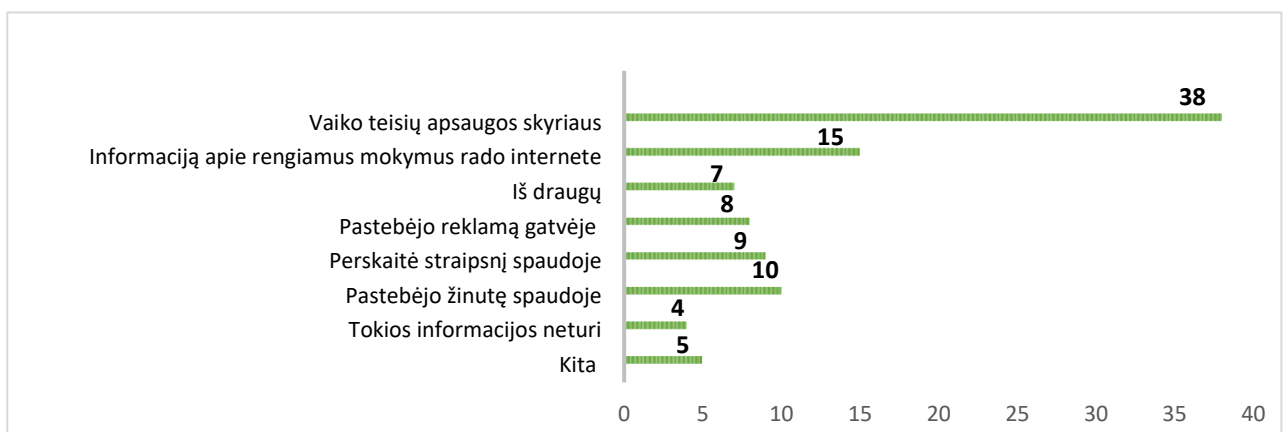
Informacija apie mokymus būsimiems ir esamiems globėjams (rūpintojams) ir itėviams skelbta miestų ar rajonų spaudoje, per vietos televiziją ar radiją, įstaigų, savivaldybių administracijų interneto tinklapiuose, socialiniame tinkle „Facebook“, informaciniuose-educaciniuose susitikimuose su bendruomenių atstovais, įvairiuose renginiuose bei diskusijose. Žmonėms buvo dalijami lankstinukai, skrajutės, kišeniniai kalendoriai, maišeliai, rašikliai su atitinkamais logotipais ir kitokios reklamos priemonės. Skelbimai, plakatai, skrajutės dažniausiai buvo platinamos savivaldybės, seniūnijos patalpose, parapijos namuose, bažnyčiose, sveikatos priežiūros ir ugdymo įtaigose, prekybos centruose bei kitose viešose erdvėse.

VšĮ „Soneima“ ir Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centras globos (rūpybos) ir įvaikinimo viešinimui pasitelkė moksleivius ir studentus. Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centras organizavo atviras pamokas Kalvelių mokyklose, 11–12 klasių mokiniams, VšĮ „Soneima“ pasitelkė ir apmokė Šiaulių valstybinės kolegijos Telšių fakulteto studentus, kurie miestelyje dalino globą (rūpybą) šeimoje ir įvaikinimą skatinančias skrajutes. VšĮ Asmenybės brandos centras Suginčių pagrindinėje mokykloje ir Molėtų švietimo centre organizavo seminarą pedagogams apie globojamus (rūpinamus) vaikus ir jų elgesio problemas. Plungės socialinių paslaugų centras dalyvavo profesijų dienoje Plungės Senamiesčio mokykloje, Plungės vyskupo Motiejaus Valančiaus pradinėje mokykloje organizavo susitikimą su pedagogais, išdalijo informacines skrajutes.

2016 m. apie mokymus ir šeimos svarbą vaikui, globos (rūpybos), įvaikinimo galimybes įvairiuose Lietuvos Respublikos leidiniuose, interneto portaluose parengti ir publikuoti straipsniai. Per metus beveik kiekviena GIMK programą įgyvendinanti įstaiga paruošė nuo 2 iki 30 straipsnių, įvairių informacinių pranešimų, skleidžiant globos (rūpybos) šeimoje ir įvaikinimo idėją bei GIMK mokymų programą, supažindinant asmenis su globos (rūpybos) ir įvaikinimo procedūromis bei siekiant paneigti tam tikrus mitus bei stereotipus.

GIMK programą įgyvendinančios įstaigos („Žiburio“ labdaros ir paramos fondas, VšĮ „Soneima“, Akmenės rajono Paramos šeimai centras) sukūrė trumpus filmus, vaizdo klipus apie asmenis, globojančius (rūpinančius) vaikus, globos (rūpybos) ir įvaikinimo procedūras, taip pat pagalbos galimybes, auginant globojamą (rūpinamą) ar įvaikintą vaiką. Filmai ir vaizdo klipai pristatyti bendruomenei, skelbti įstaigų interneto svetainėse ir vaizdo įrašų platformoje „Youtube“.

38 GIMK programą įgyvendinančios įstaigos, su kuriomis 2016 m. rugsėjo 1 d. Tarnyba pasirašė valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis bei ataskaitiniu laikotarpiu teikusios paslaugas Lietuvos Respublikoje būsimiems ir esamiems globėjams (rūpintojams) bei įvaikintojams, 2016 m. veiklos ataskaitose nurodė, jog mokymų dalyviai apie organizuojamus įvadinčius mokymus dažniausiai sužinojo iš VTAS specialistų arba susijusių informaciją rado internete. Ketvirtadalis įstaigų nurodė, jog dalyviai informaciją sužinojo iš spaudos bei draugų, 5 GIMK programą vykdančios įstaigos nurodė kitus informacijos šaltinius, t. y. bendruomenės susitikimus, GIMK renginius, individualias konsultacijas ir kt. (26 pav). Apie Tęstinius mokymus dalyviai dažniausiai sužinojo iš VTAS ir atestuotų socialinių darbuotojų, į kuriuos dalyviai buvo kviečiami asmeniškai telefonu, elektroniniu paštu ir individualių konsultacijų metu.



26 pav. Informacijos apie įvadinčius globėjų ir įtėvių mokymus šaltiniai

2016 m. GIMK programą įgyvendinančių įstaigų paslaugų reklamos priemonės buvo šios:

1. Plakatai, skrajutės, lankstinukai, atvirlaiškiai, kalendoriukai, sieniniai kalendoriai, atšvaitai, rašikliai, magnetukai, medžiaginiai maišeliai, skėčiai, puodeliai, marškinėliai, užrašų knygutės ir kt.

2. Reklaminiai skelbimai (straipsniai) savivaldybių interneto svetainėse, vietos spaudoje, pranešimai ir dalyvavimas vietos televizijos ir radijo laidose, informacija įstaigų [www.facebook.com](http://www.facebook.com) paskyrose;

3. Informaciniai, edukaciniai filmai / vaizdo klipai, skatinantys globą (rūpybą) šeimoje ir įvaikinimą.

4. Reklama viešajame transporte, LCD ekranuose;

5. Ugdymo įstaigų pedagogų švietimas globos (rūpybos) ir įvaikinimo temomis. Atviros pamokos mokyklose, kolegijose, kurių tikslas – keisti jaunimo požiūrį į globojamus (rūpinamus) ir įvaikintus vaikus.

GIMK programą įgyvendinančios įstaigos 2016 m. veiklos ataskaitose nurodė, jog, viešinant GIMK paslaugas aukščiau minėtomis priemonėmis, pasiekti šie rezultatai: padaugėjo susidomėjusių asmenų kreipimūsi dėl globos (rūpybos) ir įvaikinimo, išaugo susidomėjimas GIMK paslaugomis, taip pat atsirado asmenų, norinčių tapti socialiniais globėjais. Renginiuose ir seminaruose kelta atestuotų socialinių darbuotojų kvalifikacija, dalytasi informacija bei gerąja patirtimi.

Veiklos ataskaitose GIMK programą įgyvendinančios įstaigos nurodė šiuos sunkumus, su kuriais susidūrė, viešinant įvaikinimo ir globos (rūpybos) šeimoje idėją:

1) Vietos žiniasklaida nebendradarbiauja bei atsisako viešinti GIMK programą įgyvendinančios įstaigos veiklą.

2) Susiformavęs neigiamas visuomenės požiūris į globą (rūpybą) ir įvaikinimą, sunku suburti bendruomenę bei sudominti asmenis tapti globėjais (rūpintojais) ir įvaikintojais.

3) Nėra vienodos GIMK programą įgyvendinančių įstaigų veiklos viešinimo politikos, atestuotiesiems socialiniams darbuotojams sunku išsirinkti efektyviausias bei veiksmingiausias reklamos priemones.

## **5. GIMK programą įgyvendinančių įstaigų priežiūra**

Tarnybos specialistai, vadovaudamiesi Projektų, skirtų globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir pagalbos jiems paslaugoms teikti 2016–2018 metais, atrankos konkurso organizavimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. A1 – 61, 37 punktu, 2015 m. lankėsi GIMK programą įgyvendinančiose įstaigose. Susitikimuose siekta susipažinti su 2015–2016 m. priemonių sąraše numatytų priemonių įgyvendinimu, Projektų finansine veikla ir dokumentų, susijusių su Projektų

įgyvendinimu, tvarkymu. Apsilankyta 3 įstaigose: Panevėžio socialinių paslaugų centre, Visagino socialinių paslaugų centre ir VšĮ Šeimos santykių institute. Po vizitų Tarnybos specialistai parengė ir kiekvienai įstaigai pateikė Projektų įgyvendinimo vertinimo ataskaitas, išvadas bei siūlymus dėl Projektų įgyvendinimo.

Susipažinus su aplankytų įstaigų 2016 m. įgyvendinama veikla, išskirtos šios atestuotų socialinių darbuotojų vykdomos veiklos stipriosios pusės:

1. atestuoti socialiniai darbuotojai palaiko glaudų ryšį su būsimais ir esamais globėjais (rūpintojais) ir tėvais;
2. atestuoti socialiniai darbuotojai glaudžiai bendradarbiauja su VTAS specialistais, taip pat kartu su kitomis įstaigomis ir institucijomis organizuoja sudėtingų atvejų aptarimus;
3. per 2016 m. atestuoti socialiniai darbuotojai reguliariai teikė individualias konsultavimo ir informavimo paslaugas asmenims, pageidaujantiems globoti (rūpintis) ar įvaikinti vaiką, globėjams (rūpintojams), tėvams bei globojamiems (rūpinamiems) ir įvaikintiems vaikams;
4. globos (rūpybos) šeimoje ir įvaikinimo tema aktyviai viešinta per televiziją, radiją, spaudoje, įvairiuose renginiuose ir parodose;
5. atestuoti socialiniai darbuotojai, vykdydami įstaigoje kitas projekto veiklas, įtraukė į jas globėjus (rūpintojus), tėvus bei jų globojamus (rūpinamus) ar įvaikintus vaikus (dienos centro veikla, tėvystės įgūdžių lavinimo užsiėmimai ir kt.).
6. GIMK atestuoti socialiniai darbuotojai aktyviai tobulino kvalifikaciją socialinio darbo, psichoterapijos, globos (rūpybos), įvaikinimo srityse ir kt.

Apibendrinant vizitų metu gautą informaciją, galima teigti, kad aukščiau nurodytose įstaigose GIMK projektai įgyvendinti tinkamai, atestuotų socialinių darbuotojų veikla vertinama teigiamai.

GIMK programą įgyvendinančios įstaigos susitikimuose bei 2016 m. veiklos ataskaitose nurodė šiuos sunkumus:

- 1) GIMK mokymuose dviejų kalbų vartojimas, mokomosios medžiagos vertimas į rusų kalbą bei jos pritaikymas.
- 2) Atestuoti socialiniai darbuotojai susiduria su sunkumais, kviesdami bei motyvuodami globėjus (rūpintojus) ir tėvus lankyti Tėstinių mokymų grupes.
- 3) Per vėlai gautas 2016 m. projektinis finansavimas neleido užtikrinti sklandaus GIMK veiklos bei paslaugų teikimo ir tęstinumo būsimiems bei esamiems globėjams (rūpintojams), įvaikintojams ir tėvams.
- 4) Pasenusi mokomoji GIMK programos medžiaga, pristatomi seni tyrimai, susiję su vaiko globa (rūpyba) ir įvaikinimu, taip pat ir vaizdo medžiaga, pristatoma mokymuose, yra pasenusi ir neatitinka šių dienų aktualijų.



## 6. IŠVADOS

1) 2016 m. 170 atestuotų socialinių darbuotojų iš 51 GIMK programą įgyvendinančios įstaigos šalyje organizavo Įvadinius mokymus 105 būsimų globėjų (rūpintojų) ir įvaikintojų grupėms, kuriose dalyvavo 644 būsimi globėjai (rūpintojai) / 478 šeimos ir 256 įvaikintojai / 134 šeimos. Lyginant ankstesniais metais GIMK programą įgyvendinančių įstaigų pateiktus duomenis, 2016 m. sudarytų Įvadinių mokymų grupių skaičius išaugo 88 %, būsimų globėjų (rūpintojų), dalyvavusių Įvadiniuose mokymuose, – 74 %, o įvaikintojų, dalyvavusių Įvadiniuose mokymuose, – 21 %.

2) 2016 m. būsimiems globėjams (rūpintojams) iš viso parengtos 424 išvados, iš jų 408 teigiamos išvados (96 %) ir 16 neigiamų išvadų (4 %). Lyginant 2014 m. ir 2016 m., parengtų išvadų skaičius išaugo 77 %. Lyginant 2014 m. ir 2016 m., parengtų teigiamų išvadų dėl būsimų globėjų (rūpintojų), įskaitant artimuosius giminaičius ir giminystės ryšiais su norimu globoti (rūpinti) vaiku susijusius asmenis, pasirengimo vaiko globai (rūpybai) skaičius išaugo 85 %. Apibendrinant galima teigti, kad parengtų teigiamų išvadų skaičius nuo 2014 m. augo. O parengtų neigiamų išvadų dėl asmenų pasirengimo vaiko globai (rūpybai) skaičius būsimiems globėjams (rūpintojams), įskaitant artimuosius giminaičius ir giminystės ryšiais su norimu globoti (rūpinti) vaiką susijusius asmenis, skaičius sumažėjo 44 %.

3) 2016 m. parengtų įvaikintojų, kuriems atestuoti socialiniai darbuotojai parengė teigiamas išvadas, skaičius nuo 2014 m. augo. 2016 m. parengti 204 įvaikintojai / 107 šeimos.

4) Lyginant su 2014 m., parengtų teigiamų išvadų šeimų skaičius išaugo 30 %. 2016 m. parengtų neigiamų išvadų įvaikintojams dėl pasirengimo įvaikinti vaiką skaičius taip pat didėjo. Be to, daugiau nei 2 kartus išaugo parengtų neigiamų išvadų skaičius. 2016 m. parengtos 9 neigiamos išvados (7 % visų Įvadinius mokymus lankusių įvaikintojų), 2014 m. – 4 neigiamos išvados (3 % visų Įvadinius mokymus lankusių įvaikintojų).

5) 2016 m. suorganizuotos 504 grupės Tęstinių mokymų, savitarpio paramos, seminarų, paskaitų, meno terapijos užsiėmimų, kuriose dalyvavo 1662 asmenys. Lyginant su 2015 m., tęstines paslaugas gavusių asmenų skaičius išaugo 20 %.

6) 2016 m. 58 GIMK programą įgyvendinančios įstaigos žiniasklaidoje bei įvairių renginių ir susitikimų metu, taip pat naudojamos reklamos priemonės, viešino vaiko globos (rūpybos) šeimoje ir įvaikinimo idėją bei projektų vykdytojų veiklą.

7) 2016 m. VTAS, bendradarbiaudami su 15 iš 58 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų atestuotais socialiniais darbuotojais, atliko vaiko globos (rūpybos) kokybės vertinimus bei parengė 129 išvadas apie vaiko globos (rūpybos) kokybę. Lyginat su 2015 m., VTAS, bendradarbiaudami su 4 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų atestuotais socialiniais darbuotojais, atliko vaiko globos

(rūpybos) kokybės vertinimus ir parengė 29 išvadas, t. y. parengtų išvadų skaičius per metus išaugo beveik keturis kartus.

8) 2016 m. 18 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų pateikė rekomendacijas 185 asmenims, kuriems VTAS parengė išvadas dėl fizinio asmens tinkamumo priimti institucijoje globojamą (rūpinamą) vaiką laikinai svečiuotis. Lyginant 2015 m., 10 GIMK programą įgyvendinančių įstaigų parengė rekomendacijas 109 asmenims, kuriems VTAS parengė išvadas dėl fizinio asmens tinkamumo priimti institucijoje globojamą (rūpinamą) vaiką laikinai svečiuotis.

9) Apibendrinant 2016 m. per Tarnybos specialistų vizitus į GIMK programą įgyvendinančias įstaigas surinktą informaciją, galima teigti, kad minėtos įstaigos GIMK projektą įgyvendino tinkamai, atestuotų socialinių darbuotojų veikla vertinama teigiamai.